

Nordre Follo
kommune

**Digitaliseringsstrategi for de
kommunale barnehagene i
Nordre Follo**

Ski, august 2024

Innhold

Hvorfor en strategi?	3
Mål.....	4
Delmål og strategi for å nå disse	4
Vi har en hensiktsmessig organisering	4
Vi har en solid teknologisk plattform	4
Vi har god digital kompetanse.....	5
Vi har et godt utvalg av digitale læremidler	5
Vi har god kommunikasjon med hjemmet	5
Forvaltningsteam og digital koordinator.....	6
Risikovurdering.....	6
Utstyr.....	7
Forventning og støtte fra barnehageeier	7
Forventning til barnehagene	7
Støtte til barnehagene.....	7
Barns beste, personvern og informasjonssikkerhet.....	8
Interne retningslinjer.....	8
Kunstig intelligens (KI) eller Artificial Intelligence (AI)	9
Forankring	10
Kvalitetskjennetegn for barnehagens arbeid med digital praksis	11

Hvorfor en strategi?

Barn vokser i dag opp i en digital verden som er i stadig utvikling og endring, hvor digital kompetanse og mestre de digitale verktøy har blitt en viktig del av hverdagen. Den teknologiske utviklingen går framover i en rasende fart og det kan være krevende å vite hvordan man skal forholde seg til alt nytt som kommer, som for eksempel kunstig intelligens (KI) eller Artificial intelligence (AI). Barnehagene må forholde seg til teknologi på lik linje med alle andre erfaringer som utgjør deler av barnets oppvekst og dannelse. Som ansatt og som voksne rollemodeller, må vi ha respekt og forståelse for den barndommen barna vokser opp i i dag, selv om det på mange måter kan være helt annerledes fra vår egen barndom.

Sosiale medier (som f.eks. Facebook, Instagram og Tik Tok) samt diverse nyhetsartikler og kronikker, kan belyse ulike sider av digitale verktøy i barnehagen og vil i noen tilfeller gi et ensipret bilde av virkeligheten. Digitale verktøy handler ikke bare om nettbrett og passivt skjermbruk, men hvordan man bruker dette som et pedagogisk verktøy sammen med barn for å innhente informasjon og kunnskap i form av bilder/video/nettsider. Likeså er det viktig å fremheve det kreative og skapende aspektet, der barn uttrykker seg digitalt ved å lage digitale bøker og produserer animasjonsfilmer. Dette krever både tekniske og kreative ferdigheter hos personalet, som skal veilede og støtte barna.

Rammeplan for barnehage stiller krav til at «[Barnehagens digitale praksis](#) skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier». (Rammeplan 2017)

Alle beslutninger skal ha barns utvikling, læring, motivasjon og mestring som mål. Digitale løsninger i barnehagen skal bare tas i bruk for å bidra til å styrke kvaliteten på tilbudet og barnas læring, og valg om å ta i bruk digitale løsninger må være kunnskapsbaserte. En tydelig personvern- og sikkerhetskultur må ligge bak valgene av digitale løsninger i barnehagene. Digitale løsninger er tjenester, programmer og apper som er i bruk i oppvekstsektoren, eksempelvis digitale læremidler, verktøy og ressurser, læringsplattformer, administrative systemer og programmer samt løsninger for foreldrekommunikasjon. (Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole 2023). I Nordre Follo benytter barnehagene ulike apper i det daglige sammen med barna, og vi benytter appen IST Home i dialogen med de foresatte mens ansatte jobber i IST Daglig dialog.

Nasjonale myndigheter skal sørge for gode rammer, et robust regelverk og tilstrekkelig støtte. Barnehageeiere har ansvaret for å ha systemer for å følge opp regelverk, ha riktig kompetanse og infrastruktur som bygger opp om en god og trygg utvikling. (Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole 2023)

Kommunen må derfor tilby barnehagene nødvendig digitalt utstyr og innhold. De ansatte må ha kompetanse til å møte kravene i rammeplan for barnehage og støtte barn i sin læring og utvikling. Vi må stille krav til at personalet møter digitale verktøy og teknologi med nysgjerrighet og åpenhet, men også et kritisk blikk for å ivareta etiske dilemmaer, personvern og sikkerhet. Ansattgruppen har ulik kunnskap og forståelse av digital praksis, så dette arbeidet kan være utfordrende og komplekst ved at vi kan møte motstand, angst og usikkerhet fra enkelte ansatte.

Mål

Personalet i barnehagene i Nordre Follo har kompetanse til å:

- legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og skaper noe gjennom digitale uttrykksformer
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna
- utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern
- vurdere relevans og egnethet og delta i barnas mediebruk

Nordre Follo kommune har:

- etablert gode rutiner rundt teknisk støtte og videreutvikling av infrastrukturen.
- etablert gode rutiner knyttet til innkjøp og bruk av digitale læremidler (inkludert problemstillinger knyttet til GDPR).

Delmål og strategi for å nå disse

Vi har en hensiktsmessig organisering

For å nå målet skal Nordre Follo kommune

- etablere strukturer for anskaffelser og rullering av utstyr og programvare og strukturene skal sikre god arbeidsfordeling, koordinering og samarbeid mellom digitalisering, fagstab oppvekst og barnehagene.
- etablere strukturer for beredskapssituasjoner.

Vi har en solid teknologisk plattform

For å nå målet skal Nordre Follo kommune

- ha god teknologisk infrastruktur og stabilt nettverk.
- ha systemer som kommuniserer med andre tjenesteområder og eksterne tjenesteleverandører.
- ha hensiktsmessige standardiserte verktøy, som er oppdatert og aktuelt.
- ha god teknisk support.
- bruke sensorikk på klima, støy og miljø for å sikre et godt fysisk miljø.
- bruke verktøy som gir gode muligheter for et variert og tilpasset barnehagetilbud, spesialpedagogisk hjelp og et inkluderende og godt barnehagemiljø.
- ha et godt administrativt system og et system for sikker samhandling mellom ulike aktører i kommunen.

Vi har god digital kompetanse

For å nå målet må:

Barnehageeier

- ha kompetanse om barnehagenes behov.
- sikre effektiv og likeverdig fordeling av ressurser til brukerstøtte og opplæring.
- sikre effektiv og likeverdig fordeling av ressurser til pedagogisk veiledning.
- inkludere dette i internkontroll og informasjonsforvaltning ved å ha oversikt over digitale løsninger som er i bruk og hvilke data de forvalter, dokumenterer og deler.

Styrere

- ha nødvendig digital kompetanse for å kunne motivere ansatte.
- sørge for at barnehagens ansatte har tilstrekkelig digital kompetanse.
- bidra til å dele kompetanse på tvers av barnehagene.

Personalet

- ha nødvendig kompetanse som er i takt med gjeldende lov, rammer og strategier.
- bruke sin digitale kompetanse i tråd med rammeplan for barnehage.
- ha to ressurspersoner i barnehagen som kan bistå resten av personalet med teknisk/pedagogisk digital kompetanse.
- benytte de ulike appene vi har installert på iPad.
- benytte [kompetansepakkene](#) som er laget av Utdanningsdirektoratet.

Vi har et godt utvalg av digitale læremidler

For å nå målet må Nordre Follo kommune

- ha gode rutiner for anskaffelse av nye digitale læremidler.
- ha prosesser for sikkerhetsvurdering av nye digitale læremidler.
- ha et hensiktsmessig utvalg av digitale læremidler, deriblant apper.

Vi har god kommunikasjon med hjemmet

For å nå målet skal Nordre follo kommune

- ha en hensiktsmessig og sikker kommunikasjonsplattform for kommunikasjon med hjemmet for å ivareta informasjonssikkerhet og personvern.
- ha en god kommunikasjon med hjemmet om formålet med digitaliseringen av barnehagen.

Forvaltningsteam og digital koordinatør

Forvaltningsteamet skal:

- ha en digital koordinatør/leder av forvaltningsteamet som er ansatt i fagstab oppvekst
- følge opp styringsdokumenter og digitaliseringsstrategi, legge til rette for gode involverende prosesser og gjøre nødvendige avklaringer.
- sikre god dialog mellom barnehage, digitalisering og Fagstab oppvekst.
- koordineres av områdeleder i samarbeid med digital koordinatør.

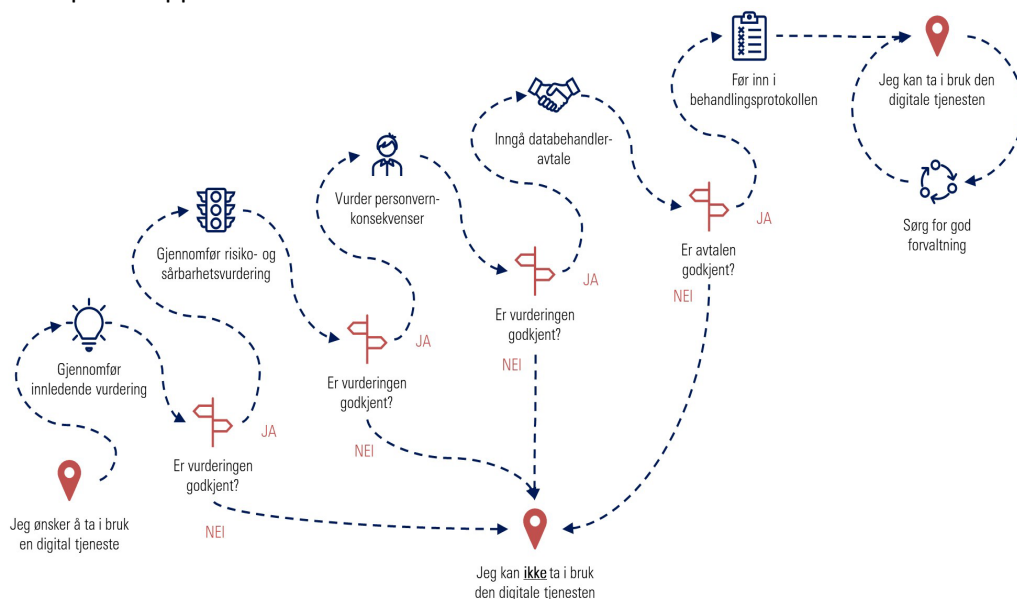
Forvaltningsteamets leder/digital koordinatør skal:

- samarbeide med områdeleder og virksomhetsledere/styrere om prioriteringer av arbeidet med digitale ressurser.
- ta ansvar for å etablere prosesser for anskaffelser og forvaltning av digitale ressurser, i samarbeid med forvaltningsteamet og aktuelle ressurspersoner.
- se helheten mellom ulike undergrupper og andre forvaltningsteam.
- koordinere helhet og oversikt over digitale ressurser og sørge for at sikkerheten ivaretas.

Risikovurdering

Digital koordinatør leder gruppen som risikovurderer appene som barnehagene ønsker seg. Ressurspersoner som har kjennskap til appen (styrere og andre), personvernombudet og digitalisering er deltakere i denne prosessen. Ansatte finner informasjon om hvor omfattende arbeidet med risikovurdering er på intranettet. Nordre Follo kommunes ansatte må gjennomføre risikovurderinger (ROS) for alle behandlinger, for alle systemer, ved endringer i trusselbildet og ved anskaffelser.

Modellen under gir et bilde av hvor kompleks og tidskrevende arbeidet med å risikovurdere for eksempel en app er:

Kilder: Roy Allan Hansen, Skolesec, KS, Digiviken

Utstyr

For at barnehagene skal kunne nå målene i rammeplanen skal alle barnehager som et minimum ha følgende utstyr:

- Bærbar PC til alle barnehagelærere, i tillegg til en på hver avdeling og styrer.
- To Ipad på hver avdeling med et utvalg hensiktsmessige apper installert. Se [listen over apper som er risikovurdert](#) og klare for bruk i Nordre Follo sine barnehager.
- Minst en fastmontert prosjektor/skjerm.
- En eller flere bærbare prosjektorer.
- Skriver, skanner, kopimaskin og makuleringsmaskin.
- Mobiltelefon på hver avdeling og styrers kontor.
- Trådløse høyttalere på hver avdeling.

Forventning og støtte fra barnehageeier

Forventning til barnehagene

Som barnehageeier har Nordre Follo kommune forventninger om at strategien følges opp med årlige vurderinger av ståsted, og et systematisk arbeid for å realisere målene i strategien, blant annet ved å benytte kvalitetskjenne tegn for barnehagens arbeid med digital praksis.

Hver barnehage skal velge to ressurspersoner, som skal støtte styrer og ansatte i utvikling av en god digital praksis i barnehagen. Ressurspersonene bør være en på småbarnsavdeling og en på storebarnsavdeling. Barnehagen har nedfelt inntil 5 tiltak i årsplanen for gjennomføring av digital praksis i barnehagen. Barnehagen må kunne vise til progresjon på den digitale praksisen ut fra barnets alder. Digital praksis for skolestartere må ha sammenheng med innholdet i Plan for overgang barnehage-skole/SFO.

Støtte til barnehagene

Kompetansesenter for oppvekst skal støtte barnehagene i prosesser rundt arbeidet med digital praksis og bistå med nødvendig kompetanseheving.

Det etableres et nettverk for digitale ressurspersoner i hver barnehagesone, for å bygge kompetanse og støtte i barnehagens digitale utviklingsarbeid. Innholdet i nettverkene vil være generell opplæring i hvordan bruke digitale verktøy sammen med barna, men også veiledning i hvordan drive med godt holdningsarbeid hos både personalgruppen og i foreldregruppen.

Det oppfordres til bruk av kanalen *FAG Digital praksis i barnehage* i teamet *Barnehage – Alle ansatte*, som det er tenkt alle kan benytte for å gi og få råd, tips og veiledning.

Barns beste, personvern og informasjonssikkerhet

Utfordringene ved personvern og informasjonssikkerhet er annerledes og av mindre omfang i barnehagen enn i skolen. Barn i barnehagen er som regel ikke personlig innlogget i de digitale løsningene i barnehagen og generer dermed mindre personsensitive data. Det er likevel flere felles utfordringer i barnehage og skolen. Et eksempel er fotografering og filming av barn. Dette krever at ansatte har kunnskap om regelverket rundt behandling av bilder og film, og for deling med foreldre. Løsningene som blir brukt skal ikke lagre personopplysninger, som bilder og film, på steder eller på måter som bryter med personvernet. (Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole 2023). Datatilsynet har laget en veileder om bilder av barn på nett, «I beste mening». Denne veilederen gir råd og informasjon til både foresatte og ansatte i barnehagene.

Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon artikkel 3 bestemmer at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle saker om berører barn. Før ansatte eller foresatte treffer avgjørelse om personlige forhold for barnet, har barnet rett til å få informasjon og mulighet til å bli hørt. Barnets mening skal vektlegges etter alder og modenhet. Nordre Follo kommune har laget samtykkeskjema vedrørende *bilder, film, lydopptak og podkast* som de foresatte må fylle ut ved oppstarten av et nytt barnehageår.

Generelle bilder og filmer hvor enkeltbarn ikke er identifiserbare for offentligheten, kan gjengis uten samtykke i IST Home, på kommunens nettsider eller i sosiale medier. Skal det publiseres bilder av barn som er identifiserbare må det innhentes særskilt samtykke i disse tilfellene. Bilder, film, lydopptak og podkast ansatte i barnehagen tar eller lager internt for å dokumentere det pedagogiske arbeidet i barnehagen, vil det ikke innhentes samtykker på.

Interne retningslinjer

For å beskytte barnet fra uønsket eksponering følger vi disse retningslinjene:

- Vi spør barnet om lov før vi tar bilde hvis dette ikke forstyrrer barnets aktivitet.
- Når barnet er gammel nok til å samtykke selv, spør vi alltid før vi publiserer bilder, film, lydopptak og podkast.
- Vi tar ikke bilder som er krenkende eller bilder av lettkledde barn.
- Vi publiserer ikke barnets navn eller andre personopplysninger i tilknytning til bilder, film, lydopptak og podkast uten spesiell tillatelse fra foresatte.
- Vi arkiverer bilder, film, lydopptak og podkast sikkert, og materialet er bare tilgjengelig for ansatte.
- Vi sletter bilder, film, lydopptak og podkast når barnet slutter i barnehagen.

Kunstig intelligens (KI) eller Artificial Intelligence (AI)

Kunstig intelligens (KI) er som en smart interaktiv datamaskin som kan lære, ta beslutninger og forstå ting på egenhånd. Du kan føre en samtale med den eller få den til å lage eller gjøre ting for deg. Med KI kan vi utforske og skape mange spennende ting. Mulighetene er uendelige! [Se egne retningslinjer for bruk i Nordre Follo.](#)

I Nordre Follo kommune har alle ansatte tilgang til Copilot – din daglige KI hjelper via Edge. Ansatte må sette seg inn i bruken av KI og huske på at det er viktig at man benytter KI kritisk. Via Copilot kan du få hjelp til å lage blant annet tekst, tabeller og bilder. Mer informasjon finnes på [KI portalen](#) og på eget område om [KI i barnehage](#) på intranettet.

Et prompt er som en startinstruksjon til kunstig intelligens. Det er som å gi KI en idé eller et spørsmål å jobbe med for å få den til å generere tekst, bilder eller lignende. For eksempel kan vi gi KI promptet "Fortell meg om dinosaurer," og den vil skrive en tekst om dinosaurer. Er du ikke fornøyd med teksten eller du for eksempel vil at KI skal lage den mer morsom eller som en historie kan du skrive inn det i en ny prompt og slik kan dere fortsette helt til du er fornøyd. Prompt er som en veiledning for KI, akkurat som når vi gir instruksjoner til en venn.

Forankring

Strategien er forankret i situasjonsbeskrivelser, krav og mål i følgende dokumenter:

- [Barnehageloven](#) med forskrift om [rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#).
- [Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole 2023-2030](#)
- [Kommuneplanens](#) mål (i Samfunnsdelen under kapittelet om Trygg oppvekst):
 - Barn og unge i Nordre Follo kommune opplever trygghet og mestring
 - Barn og unge i Nordre Follo kommune får realisert sitt potensiale for utvikling og læring, uavhengig av sosial og økonomisk bakgrunn
- [Økonomi og handlingsplan](#) (Oppvekst og læring sine Innsatsområder)
 - Foreldre som ressurs
 - Inkluderende fellesskap
 - Se meg – hele meg
 - Lærelyst
 - Riktig innsats tidlig nok
- [Digitaliseringsstrategi for Nordre Follo 2018](#)
- [Kvalitetsmelding for oppvekst 2020-2023](#)
- [Plan for overgang barnehage –skole/SFO \(2021\)](#)
- [Tilstandsrapport 2023-2024](#)

Kvalitetskjenntegn for barnehagens arbeid med digital praksis

Kvalitetskjenntegn for barnehagens arbeid med digital praksis er et refleksjonsverktøy som skal brukes for å kartlegge nåværende praksis i barnehagen, og for å komme frem til en omforent forståelse av hva barnehagen bør jobbe videre med for å utvikle praksisen i den enkelte avdelingen og barnehagen. Alle kvalitetskjenntegn er nå digitalisert og de finner du i [listen i Compilo](#).

■ Ingen erfaring
 ■ Praksis er god
 ■ Praksis er svært god
 ■ Praksis må endres
 ■ Kommentar/annet

Hvor enig er du?					Kommentar/annet
Vi er kjent med Rammeplanens innhold og føringer om barnehagens digitale praksis.					
Vi benytter Utdanningsdirektoratet sine sider med <u>støttmateriell</u> til kapitlene i Rammeplan.					
Vi benytter informasjonen i <u>Utdanningsdirektoratet sine kompetansepakker</u> .					
Vi har temaet digital praksis i vår årsplan.					
Vi bruker barns interesser som utgangspunkt i vår digitale praksis.					
Vi har system for evaluering av vår digitale praksis.					
Vi jobber for at alle ansatte har et positivt forhold til digital praksis.					
Vi har valgt to ressurspersoner, som skal støtte styrer og ansatte i utvikling av en god digital praksis i barnehagen.					
Vi har valgt ressurspersoner ut fra hvor de jobber, en på småbarnsavdeling og en på storebarnsavdeling.					
Vi bruker digitale verktøy kreativt sammen med barn.					
Vi tilrettelegger for at barna kan skape digitale uttrykksformer, som for eksempel animasjonsfilmer, digitale bøker osv.					
Vi bruker ord og begreper så barn får en begynnende forståelse for digital dømmekraft, personvern, opphavsrett, taushetsplikt osv.					
Vi lar alle barn få bruke og utforske digitale verktøy.					
Vi bruker digitale verktøy opp mot temaene vi har i årsplanen.					
Vi tar opp temaet digitalisering på foreldremøte.					
Vi informerer foresatte om barnehagens arbeid med digitale verktøy, at det handler om kreativitet, språk og skaperglede – og ikke om spill og underholdning.					
Vi gir foresatte god informasjon og kunnskap om temaene digital dømmekraft og personvern.					
Vi ivaretar barns rettigheter og behov, men er lydhøre for foresattes ulike synspunkter.					
Vi bruker kunstig intelligens kritisk.					
Vi bruker KI som hjelp og støtte til å få informasjonen vi sender ut til foresatte best mulig.					
Vi bruker KI i hverdagen for å oversette ord og setninger når vi kommuniserer med barn og foresatte som ikke forstår norsk.					

Vi benytter Oversetter appen når vi kommuniserer med barn og foresatte som ikke forstår norsk.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi vet at vi finner liste på godkjente apper i <u>Porteføljen</u> på intranettet.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi benytter de appene barnehagen har lastet ned på IPaden sammen med barna.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi benytter bærbar PC og prosjektor sammen med barna.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi benytter skriver, skanner, kopimaskin og makuleringsmaskin sammen med barna.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi tar bilder sammen med barna.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi lar barna ta egne bilder.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi oppbevarer ikke bilder på mobil eller nettbrett, men lagrer dem i egne mapper på teams.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi legger aldri ut bilder av barn som er identifiserbare, uten særskilt samtykke.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi følger kommunens interne retningslinjer for å beskytte barnet fra uønsket eksponering.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi benytter IST Daglig dialog til å kommunisere med de foresatte i appen IST Home.	Blue	Orange	Green	Red	
Vi sender ikke sensitiv informasjon til de foresatte på sms eller e-post.	Blue	Orange	Green	Red	

Mål og tiltak for videre arbeid med kvalitetskjenne­tegn

Tema:

Barnehage/avdeling:

Dato:

Vurdering	Valg av kvalitetskjenne­tegn	Mål	Tiltak	Dato for neste kvalitets - vurdering
Praksis er svært god Bevaringspunkt				
Praksis må endres Forbedringspunkt				